

Emeğin Kurtuluşu

İEKK Özel Sayısı

Krizin faturasına, baskıya ve şiddete karşı örgütlenmeye, direnişe!

İşçi ve emekçi kadınlar olarak baskı, sömürü ve şiddeti durdurabilmek için mücadele etmeye, örgütlenmeye ihtiyacımız var. ODTÜ’de, Temel Conta’da grevde, Hepsijet’te ve OMSA’da direnişte olan işçi kadınlar gibi bizler de geleceğimize ve haklarımıza sahip çıkalım. Sokakları meydanları dolduralım özgürlük ve eşitlik talebini yükseltip krizin faturasına, baskıya, şiddete karşı örgütlü mücadeleyi büyütelim! Direnişi örgütleyelim!

Çalışma ve yaşam koşulları işçi sınıfı için giderek ağırlaşıyor. Düşük ücretler, uzun çalışma saatleri, işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerinin alınmaması, esnek ve güvencesiz çalışma; hayat pahalılığı ile birleşince biz işçi ve emekçilerin hayatı daha da çekilmez hâle geliyor.

İşçi ve emekçi kadınlar olarak ise bu sorunları çok daha ağır bir şekilde yaşıyoruz. Kapitalist sömürü düzeni, ataerkil değer yargılarını ve kadınları ikinci cins olarak gören algıyı güçlü bir şekilde ayakta tutmaya devam ediyor. AKP-MHP iktidarı ise her türden gericiği kışkırtıyor, kadınlara yönelik baskı ve ayrımcılığı derinleştirip, ataerkil yapıyı güçlendirmek için her şeyi yapıyor.

Fabrikalarda, işyerlerinde erkeklere göre daha düşük ücretlere çalışmaya devam ediyoruz. Baskı, taciz, mobbing, fiziksel şiddet çalışma yaşamında karşı karşıya kaldığımız olağanlaşmış sorunlar oluyor. Doğum izinlerinin yetersiz olması, menopoz ve regl dönemleri ile ilgili düzenlemelerin olmaması çalışma yaşamımızı

daha da zorlaştırıyor. Ekonomik kriz bahanesiyle yaygınlaşan işten atma saldırılarından ilk olarak bizler etkileniyoruz. Sendikalaşma oranları tüm işçi ve emekçiler için düşerken kadınlar arasında sendikalı olma oranı erkeklerden daha düşük kalmaya devam ediyor.

Çocuk, hasta, yaşlı, engelli bakımı, ev işleri bizlerin sorumluluğu olarak görülüyor. O nedenle çalışma yaşamına katılma oranlarımız erkeklere göre daha düşük oluyor. Bu tablodan sonuna kadar faydalanan ise sermaye oluyor. Sermayenin talepleri etrafında şekillenen Orta Vadeli Program’da ortaya konan esnek ve güvencesiz çalışma modelleri biz kadınlar üzerinden meşrulaştırılıyor. Aile Yılı ilan edilerek biz kadınların “annelik” rolü öne çıkartılıyor. Böylece toplumsal bir sorumluluk olması gereken çocuk bakımı ve diğer ev içi sorumlulukların yükü daha fazla üzerimize yıkılıyor.

Pazarda, markette her gün artan fiyatlar, yükselen kiralara, okulların açılması ile birlikte artacak masraflar “ev ekonomisi”nden sorumlu olarak görülen biz

kadınlar üzerindeki yükleri ağırlaştırıyor. Depresyon, anksiyete gibi psikolojik rahatsızlıklar bizleri erkeklere göre daha fazla etkiliyor. Ekonomik sıkıntılar, iş ve ev yükü bizleri sosyal hayatın dışına itiyor.

Diğer yandan kadına yönelik şiddet tüm kadınları tehdit etmeye devam ediyor. Kadın cinayetleri vahşice işlenmeye devam ediyor. Devlet cezasızlık politikaları ile bu cinayetleri adeta teşvik ediyor. Evde, işte, sokakta şiddetin her türlü ile karşı karşıya kalıyoruz.

İşçi ve emekçi kadınlar olarak baskı, sömürü ve şiddeti durdurabilmek için mücadele etmeye, örgütlenmeye ihtiyacımız var. DİGEL’de, Queen Tarım’da, Temel Conta’da, Hepsijet’te ve OMSA’da direnişte olan işçi kadınlar gibi bizler de geleceğimize ve haklarımıza sahip çıkalım. Sokakları meydanları dolduralım. Özgürlük ve eşitlik talebini yükseltip krizin faturasına, baskıya, şiddete karşı örgütlü mücadeleyi büyütelim! Direnişi örgütleyelim!

“Müjde” değil, esnek ve güvencesiz çalışma!

Saray rejiminin şefi Erdoğan, geçtiğimiz günlerde kamu emekçileri için yeni bir müjde (!) verdi. Ardından hızla resmî gazetede de yönetmenlik yayınlandı. Yayınlanan yönetmeliğe göre “doğum yapan ya da üç yaşını doldurmuş bir çocuğu evlat edinen kamu emekçileri, kadın-erkek ayrımı yapılmadan, çocuğun ilköğretim çağına başlayacağı döneme kadar yarı zamanlı çalışabilecek.” Yönetmeliğin gerekçesi ise “Ebeveynlerin çocuklarının gelişimine zaman ayırması, aile bağlarının güçlenmesi” olarak duyuruldu.

Kulağa ne hoş geliyor değil mi? Ancak bu yönetmelik de AKP

iktidarının biz kadınlara daha önce verdiği müjdelere gibi sadece kazanılmış bazı haklarımızın gasp edilmesinin yolunu açıyor.

Yönetmeliğe göre yarı zamanlı çalışmayı kabul eden kamu emekçileri, haftada en az 3 gün, günde ise en az üç, en fazla sekiz saat çalışabilecek. Maaşları ve sosyal hakları yarı oranda ödenecek. Derece yükselmesi ve kademe ilerlemesi süreleri de yarım zamanlı çalışmaya uygun şekilde hesaplanacak.

AKP iktidarının bu adımı, kuşkusuz ki 2025 için ilan edilen “Aile Yılı” planlamalarının bir parçası. İktidar, sermaye sınıfının orta vadede ucuz iş gücü ihtiyacını karşılamak

için doğurganlık hızını artırmaya çalışıyor. Bunun için enstitüler kuruyor, çocuk doğuran kadınlara kısıntı düzeyinde teşvikler veriyor.

Çocuklara sağlıklı bir gelecek sunmayan, çocukların bakımı için imkân sağlamayan, kreşleri ve çocuk bakım evlerini tek tek kapatan iktidar; çocuk bakım yükümlülüğünü de kadınların üzerine yıkıyor. Çalışan kadına ise, daha “iyi bir anne” olabilmek için yarı zamanlı çalışma adı altında haklarından feragat etmek düşüyor.

AKP iktidarı, bir taşla iki kuş vurarak, çocukların bakım sorumluluğunu kadınların üzerine yıkarken gerek işçiler gerekse kamu emekçileri için esnek ve güvencesiz çalışmayı yaygınlaştırmayı hedefliyor. Bu yönetmelikle de kamu alanında esnek çalışmanın önünü açılıyor.

AKP iktidarının kadın emeğine düşman politikalarını boşa düşürmenin yolu her alanda birleşik mücadeleyi yükseltmekten geçiyor.

Direnen kadın işçilerle dayanışmaya, yeni direnişler için örgütlenmeye...

Birçok fabrikada grev ve direnişler devam ediyor. İşçiler, bu direnişlerde örgütlenme haklarına sahip çıkıyor, insanca çalışma ve yaşam koşulları ile insanca bir ücret için mücadeleyi yükseltiyor.

Kadın işçiler de bu mücadelelerin çoğu zaman sürükleyicileri olarak öne çıkıyorlar. Temel Conta’da, Digel Tekstil’de, Queen Tarım’da, Omsa Metal’de ve daha birçok direnişte ön saflarda yer alıyorlar. Çünkü yaşadığımız düzende, çifte sömürü, baskı ve şiddete karşı taşıdığımız öfke, biz kadınları daha kararlı ve direngen kılıyor.

Bu mücadeleler hepimize güç veriyor, izleyeceğimiz yolu ve kuşanmamız gereken kararlılığı gösteriyor. Bu nedenle, sürmekte olan grev ve direnişlerle dayanışma içinde olmak, ön saflarda yer alan kadın işçilerle ortak mücadeleyi büyütmek gerekiyor. Ancak bundan da önemlisi, krizin faturasına, baskılara ve sömürüye karşı yeni grev ve direnişler, mücadeleler örgütlemek gerekiyor.

Haklarımıza, yaşamlarımıza ve emeğimize sahip çıkmanın yolu, iş yerlerinde kadınıyla erkeğiyle omuz omuza vereceğimiz mücadeleden geçiyor.

Yaşadığımız baskı ve çifte sömürü biz kadın işçileri mücadeleye atılmaya, bir adım öne çıkmaya çağırıyor.

**Ankara’dan
tekstil işçisi bir kadın**

Kadın metal işçileri MESS Grup TİS sürecinde sözünü söylemeli!

Hem metal işkolunda hem de toplam işçi sınıfının mücadelesinde önemli bir yerde duran MESS Grup TİS sürecinin ön günlerindeyiz. Bugünlerde Türk Metal ağlarının anket sahtekârlığına rağmen metal işçileri, başta insanca yaşamaya yetecek bir ücret olmak üzere taleplerini dillendiriyor. Peki, kadın metal işçilerinin özgün taleplerinin taslaklarda yer bulması sorunu ne kadar tartışılıyor?

Geçtiğimiz TİS süreçlerinde sendikaların sunduğu taslaklarda kadın işçilerin talepleri ya yoktu ya

da belli bir oranda taslağa girmişse de süreç boyunca yok sayıldı. Bu TİS’te bu durumun farklılaşması için, MESS kapsamındaki fabrikalarda çalışan kadın işçiler başta olmak üzere herkesin üzerine düşen sorumluluklar var.

Öncelikle kadın işçiler, kendilerini sürecin öznesi olarak görüp kendi taleplerini kendileri belirlemeli. Elbette kadın işçilerin taleplerini, TİS sürecindeki tüm işçiler sahiplenmeli ve sendikalar bu talepleri birer mücadele başlığı olarak görmeli.

Kadın işçiler, toplam mücadelenin öznesi olmalı, tüm taleplerin kazanılması için mücadele etmeli ancak kendi özgün talepleri için de özel bir çaba, örgütlenme ve mücadele yürütmeli. Bu açıdan, üyesi oldukları ve sürecin muhatabı olan sendikalara bu taleplerin arkasında durması ve mücadele etmeleri için tabandan baskı oluşturulmalı.

TİS taslaklarına öncelikle şu özgün taleplerimiz yer almalıdır:

- ✓ Eşit işe eşit ücret!
- ✓ Kadın ve erkek işçi farkı gözetmeden, çalışan işçi sayısına takılmadan ihtiyacı karşılayacak nitelikte kreş ve çocuk bakım alanı!
- ✓ Kadın ve erkek işçiler için doğumdan önce ve sonra üçer ay doğum ve çocuk bakım izni!
- ✓ Kadın işçilere bir günlük regl izni! (Sağlık durumuna göre özel durumlarda izin günü artırılmalıdır)
- ✓ İşyerinde taciz ve mobbingin engellenmesi ve yaşanıldığı koşulda yaptırım uygulanması.
- ✓ 8 Mart işçi sınıfının temel mücadele günlerinden biridir. Kadın ve erkek işçilere ücretli izin!

Biz, aşırı sıcaktan kaynaklı terliyoruz, Onlar ise mücadelemizin ateşinde yanacaklar...

Hava sıcaklıklarının katlanılmaz boyutlara ulaşmasıyla geçtiğimiz ay televizyona çıkan uzmanlar, “gereksiz yere dışarı çıkmayın” çağrılarını yaptılar. Peki ya geçinmek ve temel ihtiyaçlarını karşılamak için çalışmak zorunda kalan işçiler? Aşırı sıcakların tüm ülkeyi etkisi altına aldığı bu süreçte milyonlarca işçi, sağlıksız çalışma koşullarına eklenen yakıcı sıcaklar altında çalışmak zorunda kaldı/kalıyor.

Yönetmeliğe göre çalışma koşullarımızın sağlıklı olması işverenin sorumluluğunda. Ama bunu gerçekten sağlayan bir patron var mı, emin değilim. Sıcaklıkların iyice artmasına rağmen bizim iş yerinde her şey normalmiş gibi davranılmaya devam edildi. Zaten zar zor serinlik veren klima, bu havalarda tamamen etkisiz hale geldi. Kötü bir havalandırma sistemi, bozuk bir klima... Bir ay boyunca çalıştığımız koşullar cehennemi aratmadı.

Aşırı terleme sonucu halsizlik, mide bulantısı ve baş dönmesi gibi şikâyetler yaşayan arkadaşlarımız oldu. Bütün bunlara rağmen, klimalı odasından “gerekmedikçe” burnunu bile çıkarmayan yönetici, utanmadan “Siz halinize şükredin, dışarıda güneş altında çalışanlar var, onlar ne yapsın?” diyebildi. Öyle ya, şükretmeliyiz! Ya tarım işçisi olsaydık? Ya da 40 dereceyi aşan havalarda, doğrudan güneş ışığına maruz kalarak hayati risk altında çalışmak zorunda kalan başka bir sektörde çalışsaydık?

Oysaki işyerlerinde sıcaklık, çalışanların fiziksel ve psikolojik durumlarını olumsuz etkilemeyecek düzeyde olmalı. Sadece çalışma alanı değil; dinlenme, bekleme, soyunma odaları, tuvaletler ve yemekhaneler de buna dahil... Yönetmelik, koruyucu önlemlerin alınmasını zorunlu kılıyor. Ama işverenlerin umurunda mı? Tabii ki değil.

Tekstil sektöründe çoğu zaman sadece bozuk vantilatörlerle çalışıyoruz. Makinenin yaydığı sıcaklık, ütü bölümünden gelen boğucu havayla birleştiğinde normal koşullarda bile dayanılması zor bir ortam oluşuyor. Biz “şanslı” sayılıyor; yine de çalışır gibi yapan bir klimamız ve sıcaklık yükselince devridaim yapmayan bir havalandırma sistemimiz var. Tabii ki bu sıcaklar, biz kadın işçiler için ayrı bir eziyete dönüşüyor. Regl ya da hamilelik dönemine denk geldiyse durum daha da kötüleşiyor.

Ekip liderleri, ustabaşları “Nazlanıyor bunlar”, “Dayanaksızlar işte” gibi söylemlerle üzerimize geliyorlar. Artık ne bu laflara ne de sistemin bize değer vermeyen yok sayan uygulamalarına sessiz kalmamalıyız. Çünkü bu kapitalist sistem ve onun temsilcileri bizler susup sessiz kaldıkça en temel ihtiyaçlarımızı bile “maliyet” olarak görmeye devam edecek.

Çalışma koşullarımızın daha insani olabilmesi için mücadeleyi büyütmeliyiz.

İzmir’den bir tekstil işçisi

İnsanca çalışmak, insanca yaşamak istiyoruz!

Sosyal medyada dolaşan, markette çalışan bir işçinin bayıldığı, bir başka işçinin yorgunluktan ayakta zor durduğu, yine bir başkasının ağır bir yükü taşıırken düşüp iş kazası geçirdiği videoları birçoğumuz izlemiştir. Birçok kişinin izlerken şaşırıldığı bu videolar, mağaza ve market çalışanlarının neredeyse her gün yaşadığı sorunlar...

Üstelik mağaza ve market işçilerinin yaşadığı sorunlar bunlarla da bitmiyor. Günde 14 saati bulan mesailer, asgari ücretin biraz üstündeki maaşlar, resmî tatillerde zorunlu tutulan mesailer, kullanmadığımız haftalık izinler; çalışma yaşamımızda ‘olağan’ hâle gelmiş durumda...

Bunlara ek olarak, özellikle kadın işçiler olarak üzerimizdeki baskı ve mobbing ise had safhada. Birçok

arkadaşımız regl dönemlerinde dahi uzun saatler boyunca ayakta çalışmak zorunda bırakılıyor, türlü hakaretlere maruz kalıyor, sağlık, eğitim gibi en temel haklar için bile izin alamıyor; tümüyle ev ile iş arasında bir yaşama hapsediliyor.

Üstelik biz sustukça çalışma koşullarımız her geçen gün daha da ağırlaşıyor. Bizim örgütsüz tablomuz, açgözlü patronları cesaretlendiriyor. Birlik olmadığımız, bir araya gelip sorunlarımıza ve taleplerimize ilişkin mücadele etmediğimiz müddetçe de bu böyle sürmeye devam edecek.

Bizlerin insanca çalışmak ve insanca yaşamak için birlik olmaktan, mücadele etmekten başka yolu yoktur.

Ankara’dan bir market çalışanı

Görünmez zincirlerimizi kıralım!

Turizm sektöründe kadınlar, en görünmez ve en ağır işlerin yükünü taşıyor.

Mutfakta sabah başlayıp gece yarısına kadar; ağır tencerelerin ve sıcak ocağın başında, sürekli ayakta, tacizkâr bakışlar ve sözlü saldırılar altında çalışıyoruz.

Housekeeping’de ise yüzlerce çarşaf, ağır temizlik malzemeleri ve dakikalarla yarışarak odalar arasında bitmek bilmeyen mesailer altında çalışıp daha düşük ücretler alıyoruz.

Bu eşitsizlik yetmezmiş gibi, bir de ev işlerinin yükünü omuzluyoruz.

Şimdi bir de yeni izin düzenlemesiyle karşı karşıyayız: “10 gün çalış, 1 gün tatil yap” dayatması!

Bu yasa, patronların kâr hırsı uğruna kadın işçilerin bedenini ve sağlığını

daha da tüketmekten başka bir şey değil. Bu koşullarda kadınlar hem düşük ücretle, hem de mobbing ve taciz tehdidi altında çalışmaya mahkûm ediliyor.

Mutfakta “arka planda” bırakılan, servis alanında “müşteri memnuniyeti” bahanesiyle susturulan, housekeeping’de “görünmez” sayılan kadınlar, ancak örgütlü mücadeleyle seslerini duyurabilir.

Bu düzen, kadınların emeğini ucuz ve sınırsızca sömüren kapitalist çarkın ta kendisidir.

O çarkı durdurmanın yolu, birlikten, sınıf mücadelesinden ve sendikal örgütlenmeden geçiyor.

Emeğin kurtuluşu, bu görünmez zincirlerin kırılmasıyla mümkün olacak!

İstanbul’dan bir turizm emekçisi

**Krizin faturasına,
savaşa ve şiddete**

GEÇİT VERME!

**İEKK'yi güçlendirelim,
İEKK'den güç alalım!**

“Artık yeter!” diyoruz; eşitsizliğe, baskıya ve sömürüye karşı örgütleniyoruz.

“Ölmek istemiyoruz!” diye haykırıyor; özgürlük, eşitlik ve insanca bir yaşam talep ediyoruz.

Biliyoruz ki bu hakları kazanmanın yolu, bizden önce bu mücadeleyi büyütenlerin izinden yürümekten geçiyor.

Bütün işçi ve emekçi kadınları yan yana gelmeye, birbirimizden ve mücadeleden güç almaya çağırıyoruz.

Sömürü, kriz, yoksulluk ve savaşlar, dünyanın dört bir yanında büyük sorunlara ve derin yıkımlara yol açıyor. Biz emekçi kadınlar, bu süreçlerin en ağır sonuçlarını yaşayanlarız.

Tüm bu yıkımların yanı sıra, kökleri tarihin derinliklerine uzanan ancak bugün de toplumsal yaşamın her alanında kendini yeniden üreten cinsiyet ayrımcılığına, çifte sömürüye ve baskıya karşı örgütlenmekten ve mücadele etmekten başka bir seçeneğimiz olmadığını biliyoruz. Bu yüzden yan yana geliyoruz. Birlikte mücadele ediyoruz.

İşçi Emekçi Kadın Komisyonları (İEKK), emeğin, insanlığın ve kadınların kurtuluş mücadelesinin adresidir.

İEKK, birçok sanayi bölgesinde, emekçi mahallelerinde, fabrikalarda faaliyet yürütüyor; etkinlikler ve toplantılar düzenliyor.

Bu çalışmalarda yer almak, güç vermek ve yaygınlaşmaları için çaba göstermek; eşitsizliğe, sömürüye, baskıya ve zorbalığa karşı mücadeleyi büyütmek demektir.

Ezilen, sömürülen, yok sayılan kadınların mücadelesine omuz vermek, öldürülen kadınların hesabını sormak için harekete geçmek demektir.

İEKK'yi güçlendirelim ve **İEKK'den** güç alarak özgürlük ve eşitlik mücadelemizi büyütelim.

Örgütlülüğümüzü her alanda güçlendirelim, mücadeleden ve birbirimizden asla vazgeçmeyelim.

Sömürüye, baskıya, şiddete ve ayrımcılığa karşı işçi emekçi kadınlar bir adım öne!

